

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8109 GK 83
7/9179 GK 99
7/13156 GK 167
7/13157 GK 167
7/13163 GK 167
7/13164 GK 167
7/13165 GK 167

Sayı : E-32661919-610- 108
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

20.08/2024
7/13166 GK 167
7/13167 GK 167
7/13298 GK 169
7/13299 GK 169

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 12.01.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1359884 sayılı yazınız.
b) 08/02/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1375660 sayılı yazınız.
c) 27/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1447720 sayılı yazınız.
ç) 01/07/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1451476 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç)'de kayıtlı yazıyla iletilen Van Milletvekili Gülderen VARLI'nın 7/8109, İstanbul Milletvekili Saliha Sera KADIGİL'in 7/9179, İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/13156, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/13157, Adana Milletvekili Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ'ın 7/13163, Kocaeli Milletvekili Nail ÇİLER'in 7/13164, Muğla Milletvekili Gizem ÖZCAN'ın 7/13165, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür YILDIZLI'nın 7/13166, Aydın Milletvekili Süleyman BÜLBÜL'ün 7/13167, İstanbul Milletvekili M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun 7/13298 ve 7/13299 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (14 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/13299
EK 169

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ M. SATUK BUĞRA KAVUNCU'NUN 7/13299 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) Ahilik kültürüne dayanan iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış; 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir.

Mesleki eğitim merkezi programı 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. Bu program iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak örgün eğitim kapsamında olup öğrencilerin haftalık ders çizelgeleri doğrultusunda okula ve beceri eğitimi aldıkları iş yerine devamları zorunludur. Bu programda isteyen öğrenciler eğitim süresi boyunca fark derslerini de tamamlayarak mezun olduklarında ustalık belgesi yanında ortaöğretim diploması almakta ve yükseköğrenimlerine devam edebilmektedirler.

Mesleki eğitim merkezi programı, örnekleri farklı ülkelerde de bulunan iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak uygulanmaktadır. Bu programda öğrenciler teorik eğitimlerini okulda pratik eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde belirli bir program dahilinde almaktadırlar. Mesleki eğitim merkezi programının işletmeler ile kurulmuş olan organik bağı ve iş birliği neticesinde öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişimine katkı sağladığı görülmüş, sektör temsilcileri tarafından da kalifiye eleman ihtiyacının karşılanmasında etkin olduğu kabul edilmiştir.

Mesleki eğitim merkezi programı öğrencileri de dahil olmak üzere tüm mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu öğrencileri okulda ve işletmede yaptıkları mesleki eğitimleri süresince iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanmaktadır. Bu öğrencilerin sigorta primleri Bakanlık bütçesinden karşılanmaktadır.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun "Denetleme ve ceza" başlıklı 41'inci maddesinde; *"Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır."* hükmü yer almaktadır. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimleri, görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir. Mezkur Kanun ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması zorunlu olup il, ilçe ve okullarda kurulan işletme belirleme komisyonları, beceri eğitimi yapılacak işletmelerin uygunluğunu değerlendirmektedir.

Bakanlığımızca, 81 il valiliğine gönderilen 2024/36 sayılı Genelge (02.02.2024 tarihli 95718711 sayılı) ile okullarda ve işletmelerdeki iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin artırılması, iş yerlerinin beceri eğitimi için öğrenci göndermeye uygun olup olmadığının ilgili komisyonlar tarafından yeniden kontrol edilmesi ve uygun şartları sağlamayan iş yerlerine beceri eğitimi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

için öğrenci gönderilmemesi talimatı verilmiştir. Bu kapsamda Genelge tarihinden bugüne kadar 12.927 işletmenin uygun olmadığı tespit edilmiştir.

İşletmelerin iş sağlığı ve güvenliği hususlarındaki sorumlulukları 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile birlikte ilgili diğer mevzuat hükümleri ile belirlenmiştir. İşletmelerin iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi konusundaki sorumlulukları 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği ile belirlenmiş olup Bakanlığımızın işletmelerin risk değerlendirmesi konusunda bir yetki ve sorumluluğu bulunmamaktadır.